

КОШТОРИСНІ НОРМИ УКРАЇНИ

**Ресурсні елементні кошторисні норми
на ремонтно-будівельні роботи**

**ВКАЗІВКИ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ
РЕСУРСНИХ ЕЛЕМЕНТНИХ
КОШТОРИСНИХ НОРМ НА РЕМОНТНО-
БУДІВЕЛЬНІ РОБОТИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО:

наказ Міністерства розвитку громад
та територій України
15.06.2021 № 156

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 РЕКНр застосовуються:

– для визначення складу і потреби в ресурсах (витрати труда робітників, зайнятих на ремонтно-будівельних роботах, монтажників і робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні будівельних машин і механізмів; будівельних машин і механізмів; будівельних матеріалів, виробів і конструкцій), необхідних при визначенні вартості ремонту житла, об'єктів соціальної сфери і комунального призначення і благоустрою (при визначенні прямих витрат):

- а) на стадії проектування – в складі інвесторської кошторисної документації;
- б) на стадії визначення виконавця робіт – в ціні пропозиції учасника конкурсних торгів (договірній ціні);
- в) на стадії проведення розрахунків за виконані роботи;

– для розроблення укрупнених ресурсних норм по конструктивних елементах і видах робіт на функціональну одиницю виміру.

Отримані на підставі РЕКНр дані про склад і обсяги ресурсів можуть бути використані для складання відомостей ресурсів, визначення тривалості робіт, норм витрати і списання матеріалів.

1.2 Порядок розроблення, побудови, викладення та оформлення РЕКНр відповідають вимогам Порядку застосування кошторисних норм та нормативів з ціноутворення при визначенні вартості будівництва.

1.3 РЕКНр розроблено в складі 20 збірників, перелік яких наведено в додатку А. Збірники сформовано за конструктивними елементами будівель і споруд та за видами ремонтно-будівельних робіт.

1.4 РЕКНр відбивають середньогалузевий рівень витрат ресурсів на прийнятту будівельну техніку, технологію та організацію виконання ремонтно-будівельних робіт.

1.5 Виконання робіт у РЕКНр передбачено відповідно до вимог ДБН А.3.1-5 та ДБН А.3.2-2.

1.6 РЕКНр враховують специфічні ускладнені умови виконання ремонтно-будівельних робіт (багаторазова організація робочих місць, розосередженість обсягів робіт, обмежені можливості застосування високопродуктивних засобів механізації, підвищене використання ручного труда при виконанні виробничих процесів, при переміщенні матеріалів та будівельного сміття у робочій зоні та внутрішньобудівельній території, тощо.

1.7 За відсутності відповідних норм у чинних збірниках ресурсних елементних кошторисних норм розробляються індивідуальні ресурсні кошторисні норми, рішення з розроблення яких приймається замовником. Ці норми затверджуються у складі проекту (робочого проекту) з обов'язковим проведенням відповідної експертизи і застосовуються тільки для визначення вартості ремонту за даним проектом.

1.8 Кожний збірник РЕКНр містить технічну частину та групи норм з показниками ресурсів. У технічній частині до збірників наведено вказівки щодо призначення і порядку застосування кошторисних норм даного збірника, правил обчислення об'ємів робіт і коефіцієнтів, які враховують умови виконання робіт.

1.9 Норми збірників РЕКНр об'єднано в групи. Опис складу робіт і одиниці виміру наведено як правило, для групи в цілому. Норму позначено трьома числами через тире, де:

- перше число – номер збірника РЕКНр;
- друге число – номер групи, до якої включено норму;
- третє число – номер норми.

1.10 Норми РЕКНр містять такі показники:

- витрати труда робітників - будівельників, люд. год;
- середній розряд робіт;
- витрати труда машиністів, люд. год;
- перелік будівельних машин, механізмів, механізованого виробничого знаряддя (механізованого інструменту) та час їх експлуатації, маш. год;
- норми витрати матеріалів, виробів і конструкцій у фізичних одиницях виміру.

1.11 Опис складу робіт, передбачених нормами, містить перелік основних операцій виконання робіт. Виконання дрібних, допоміжних і супутніх операцій нормами враховано, але в описі складу робіт їх, як правило, не згадано.

1.12 Нормами враховано витрати ресурсів на розвантаження будівельних матеріалів, виробів і конструкцій на приоб'єктному складі, витрати на горизонтальне транспортування матеріалів, виробів і конструкцій від приоб'єктного складу до місця установки (укладки) або монтажу (внутрішньобудівельний транспорт), а також витрати на транспортування матеріалів і будівельного сміття, що утворюється в процесі виконання ремонтних робіт, до місця їх складування на будівельному майданчику на відстань до 50 м.

1.13 Нормами враховано вертикальне транспортування матеріалів, виробів, конструкцій і будівельного сміття до 30 м. При вертикальному транспортуванні на висоту більше 30 м слід замінити підйомні механізми, передбачені нормами для цієї мети, на відповідні механізми, передбачені проектом організації ремонтно-будівельних робіт.

1.14 Нормами не враховано вивезення будівельного сміття. Вага будівельного сміття, наведена у нормах, прийнята усереднено, та уточнюється при взаєморозрахунках за обсяги виконаних робіт.

1.15 Норми витрат труда робітників, зайнятих на ремонтно-будівельних роботах, машиністів і часу експлуатації будівельних машин і механізмів у РЕКНр визначено на підставі існуючих технологій будівельного виробництва з урахуванням додаткових витрат труда робітників, зайнятих на ремонтно-будівельних роботах, на ненормовані витрати труда (багаторазова організація робочих місць, додаткові переходи в процесі виконання робіт, багаторазова зміна інструментів і пристосувань), пов'язані з організацією нормованого комплексного процесу.

1.16 Норми витрат матеріальних ресурсів визначено на підставі загальних виробничих норм витрати матеріалів, технологій будівельного виробництва та іншої технологічної документації, а також з урахуванням мінімальних норм втрат і відходів матеріалів, що потребують оброблення або припасовування при їх укладанні в проектне положення.

Норми витрати неодноразово використовуваних (оборотних) матеріалів і деталей (опалубка, риштування, помости, кріплення тощо) визначено з урахуванням нормативного числа обертів і норм припустимих втрат після кожного оберту.

1.17 Нормами передбачено виконання ремонтно-будівельних робіт з використанням готових розчинів і бетонних сумішей, за винятком випадків, зазначених у технічних частинах збірників і описах складу робіт.

2. ПОРЯДОК ЗАСТОСУВАННЯ РЕСУРСНИХ ЕЛЕМЕНТНИХ КОШТОРИСНИХ НОРМ НА РЕМОНТНО-БУДІВЕЛЬНІ РОБОТИ

2.1 На підставі потреби в матеріально-технічних і трудових ресурсах, визначеної за РЕКНр, і вартості ресурсів у поточних цінах обчислюються прямі витрати.

2.2 Усі показники ресурсів, наведені в нормах РЕКНр, приймаються без змін, за винятком випадків, коли застосовуються коефіцієнти, що враховують специфічні особливості виконання робіт, передбачені проектною документацією і зазначені в технічних частинах відповідних збірників.

2.3 Найменування і технічні характеристики матеріальних ресурсів, наведені в збірниках РЕКНр, можуть уточнюватися за даними проекту, якщо це не призводить до зміни нормативної витрати таких ресурсів.

2.4 Окремі види ремонтно-будівельних робіт, які не охоплені збірниками РЕКНр, а технологія їх виконання аналогічна новому будівництву або реконструкції будинків, будівель і споруд, можуть нормуватися відповідно або за нормами збірників РЕКНб на нове будівництво із застосуванням до витрат труда робітників, зайнятих на ремонтно-будівельних роботах, і до часу експлуатації машин і механізмів коефіцієнта 1,15, або за КНУ РЕКНб Збірник 46. «Роботи при реконструкції будівель та споруд» та нормами 9-70-1 – 9-75-2 КНУ РЕКНб Збірник 9. «Металеві конструкції» без застосування зазначеного коефіцієнта.

2.5 Якщо проектом організації ремонту передбачено виконання робіт в будинках, будівлях і спорудах, які експлуатуються; поблизу об'єктів, що знаходяться під високою напругою; з обмеженими умовами для складування матеріалів або в інших ускладнених умовах, до норм витрат труда робітників, зайнятих на ремонтно-будівельних роботах, робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні машин та механізмів, часу експлуатації будівельних машин і механізмів застосовуються коефіцієнти, наведені в додатку Б.

2.6 Витрати ресурсів на роботи з демонтажу окремих конструкцій будинків, будівель і споруд, інженерних мереж та обладнання за відсутності необхідних норм у РЕКНр можуть визначатися за нормами відповідних збірників на виконання цих робіт без урахування норм витрат матеріалів і конструкцій, врахованих нормами, які не застосовуються при демонтажі. При цьому до норм витрат труда робітників, зайнятих на ремонтно-будівельних роботах; робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні машин та механізмів; часу експлуатації будівельних машин і механізмів, механізованого виробничого приладдя та норм витрат матеріалів, які використовуються при виконанні демонтажних робіт, застосовуються такі коефіцієнти:

а)	при демонтажі металевих конструкцій	– 0,7
б)	при демонтажі збірних залізобетонних і бетонних конструкцій	– 0,8
в)	при демонтажі збірних дерев'яних конструкцій	– 0,8
г)	при демонтажі внутрішніх систем водопроводу, каналізації, водостоків, опалення, вентиляції, газопостачання, електропостачання та слабкострумових мереж	– 0,4

д) при демонтажі зовнішніх мереж водопроводу, каналізації, тепlopостачання, газопостачання, електропостачання та слабкоstromових мереж – 0,6

Середній розряд робіт з демонтажу приймається за відповідними нормами на ремонтно-будівельні роботи.

2.7 У РЕКНр на роботи з розбирання, ремонту і заміни будівельних конструкцій та інженерного устаткування (крім обумовлених випадків) не включено показники повернення будівельних матеріалів, виробів і конструкцій, отриманих від розбирання, а також витрати ресурсів на приведення цих матеріалів і виробів у придатний стан (за доцільності).

2.8 Час використання робітниками-будівельниками та монтажниками механізованого виробничого знаряддя (паяльники газопламеневі, вібратори поверхневі, машини мозаїчно-шліфувальні, машини електрочишувальні, трамбівки пневматичні тощо), яке наведено в нормах збірників довідково (у дужках), включено до норм трудовитрат робітників-будівельників та монтажників і виокремлено в ресурсних елементних кошторисних нормах задля розрахунку вартості енергоносіїв, мастильних матеріалів та гідравлічної рідини, яка враховується в складі прямих витрат на матеріальні ресурси.

Амортизаційні відрахування, витрати на ремонт та переміщення механізованого виробничого знаряддя враховано у складі загальновиробничих витрат.

Додаток А
(довідковий)

ПЕРЕЛІК

**збірників ресурсних елементних кошторисних норм
на ремонтно-будівельні роботи**

- 1 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи.
Збірник 1. «Земляні роботи»
- 2 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи.
Збірник 2. «Фундаменти»
- 3 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи.
Збірник 3. «Стіни»
- 4 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи.
Збірник 4. «Перекрыття»
- 5 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи.
Збірник 5. «Перегородки»
- 6 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи.
Збірник 6. «Прорізи»
- 7 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи.
Збірник 7. «Підлоги»
- 8 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи.
Збірник 8. «Дахи, покрівлі»
- 9 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи.
Збірник 9. «Сходи, ганки»
- 10 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи.
Збірник 10. «Пічні роботи»
- 11 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи.
Збірник 11. «Штукатурні роботи»
- 12 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи.
Збірник 12. «Малярні роботи»
- 13 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи.
Збірник 13. «Склярські, шпалерні та облицьовувальні роботи»
- 14 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи.
Збірник 14. «Ліпні роботи»
- 15 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи.
Збірник 15. «Внутрішні санітарно-технічні роботи»
- 16 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи.
Збірник 16. «Зовнішні інженерні мережі»
- 17 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи.
Збірник 17. «Електромонтажні роботи»
- 18 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи.
Збірник 18. «Благоустрій»

- 19 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи.
Збірник 19. «Ізоляційні роботи»
- 20 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи.
Збірник 20. «Інші ремонтно-будівельні роботи»

Додаток Б
(обов'язковий)

КОЕФІЦІЄНТИ

**до норм витрат труда робітників, зайнятих на ремонтно-будівельних роботах,
робітників, зайнятих на керуванні
та обслуговуванні машин та механізмів, часу експлуатації
будівельних машин та механізмів для урахування впливу
умов виконання робіт**

Таблиця Б1

№ п/п	Умови виконання робіт	Коефіцієнт
1	2	3
1	Виконання ремонтно-будівельних робіт в приміщеннях будинків, будівель, що експлуатуються, звільнених від меблів, устаткування та інших предметів	1,2
2	Виконання ремонтно-будівельних робіт на покрівлях і фасадах будинків, будівель і споруд, що експлуатуються	1,2
3	Виконання ремонтно-будівельних робіт в приміщеннях висотою до 1,8 м	1,35
4	Виконання ремонтно-будівельних робіт в будинках, будівлях і спорудах, що експлуатуються, за наявності в приміщенні меблів, устаткування та інших предметів	1,3
5	Виконання ремонтно-будівельних робіт за наявності на місці виконання шкідливих умов труда	1,5
6	Виконання ремонтно-будівельних робіт в охоронних зонах діючих повітряних ліній електропередачі високої напруги	1,2
7	Виконання ремонтно-будівельних робіт у закритих спорудах та приміщеннях (колекторах, резервуарах, бункерах, камерах тощо), верхня позначка яких знаходиться нижче від поверхні землі	1,1
8	Виконання ремонтно-будівельних робіт в обмежених умовах забудованої частини населених пунктів	1,1

Кінець таблиці Б1

<p><i>Примітка 1.</i></p> <p>Охоронною зоною уздовж повітряних ліній електропередачі за ГОСТ 12.1.013-78 є ділянка землі і простору між вертикальними площинами, що проходять через паралельні прямі, віддалені від крайніх проводів (при невідхиленому їх положенні) на відстані, м:</p> <p>для ліній напругою:</p> <table border="0"> <tr> <td>до 1 кВ</td> <td>–</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>от 1 до 20 кВ включно</td> <td>–</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>35 кВ</td> <td>–</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>110 кВ</td> <td>–</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>150 кВ, 220 кВ</td> <td>–</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>330 кВ, 400 кВ, 500 кВ</td> <td>–</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>750 кВ</td> <td>–</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>800 кВ</td> <td>–</td> <td>30</td> </tr> </table> <p>(постійний струм)</p>		до 1 кВ	–	2	от 1 до 20 кВ включно	–	10	35 кВ	–	15	110 кВ	–	20	150 кВ, 220 кВ	–	25	330 кВ, 400 кВ, 500 кВ	–	30	750 кВ	–	40	800 кВ	–	30
до 1 кВ	–	2																							
от 1 до 20 кВ включно	–	10																							
35 кВ	–	15																							
110 кВ	–	20																							
150 кВ, 220 кВ	–	25																							
330 кВ, 400 кВ, 500 кВ	–	30																							
750 кВ	–	40																							
800 кВ	–	30																							
<p><i>Примітка 2.</i></p> <p>Обмежені умови в забудованій частині міст характеризуються наявністю наведених нижче факторів:</p> <p>а) інтенсивного руху міського транспорту і пішоходів у безпосередній близькості від місць робіт, що обумовлює необхідність ведення робіт короткими захватками з повним завершенням всіх робіт на захватці, включаючи відновлення зруйнованих покриттів і зелених насаджень;</p>	<p>Питома вага впливу факторів у складі коефіцієнту п.8:</p> <p>25%</p>																								
<p>б) розгалуженої мережі існуючих підземних комунікацій, що підлягають підвішуванню або перекладанню;</p>	<p>15%</p>																								
<p>в) житлових або виробничих будівель, а також зелених насаджень, що зберігаються, у безпосередній близькості від місця робіт;</p> <p>обмежених умов складування матеріалів або неможливості їх складування на будівельному майданчику для нормального забезпечення матеріалами робочих місць.</p>	<p>60%</p>																								
<p>У випадку, якщо в наявності є тільки один або два з перелічених вище факторів, коефіцієнт, наведений у п.8, визначається розрахунково виходячи з питомої ваги впливу на виконання робіт того чи іншого фактору в складі коефіцієнта.</p> <p>Наприклад: Проектом організації ремонту визначено, що на виконання робіт буде впливати тільки фактор, наведений у підпункті «в», тоді коефіцієнт по п.8, що враховує вплив цього фактору, складе:</p> $K = 0,1 \times 0,6 + 1 = 1,06$																									
<p><i>Примітка 3.</i></p> <p>Застосування коефіцієнтів при складанні кошторисної документації повинно бути обґрунтовано.</p> <p>Одночасно кілька коефіцієнтів (за винятком коефіцієнтів у пп.6 і 7) не застосовують.</p> <p>При одночасному застосуванні коефіцієнти перемножуються.</p> <p>Коефіцієнт п.8 не розповсюджується на внутрішні роботи.</p>																									

ЗМІСТ

1 Загальні положення	1
2 Порядок застосування ресурсних елементних кошторисних норм на ремонтно-будівельні роботи	3
ДОДАТОК А ПЕРЕЛІК збірників ресурсних елементних кошторисних норм на ремонтно-будівельні роботи.....	6
ДОДАТОК Б КОЕФІЦІЄНТИ до норм витрат труда робітників, зайнятих на ремонтно-будівельних роботах; робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні машин та механізмів; часу експлуатації будівельних машин та механізмів для урахування впливу умов виконання робіт	8